

Fra svikt til omsorg

- EN FORTELLING OM HVORDAN OMSORGSSVIKT KAN BRUKES SOM EN RESURS.

Bakgrunn

- ▶ Hvorfor fortelle sin personlige fortelling?
- ▶ Barneperspektivet, bruke av mine egne erfaringer til å gi de usynlige barna en stemme
- ▶ Ikke alene
- ▶ Reaksjoner?

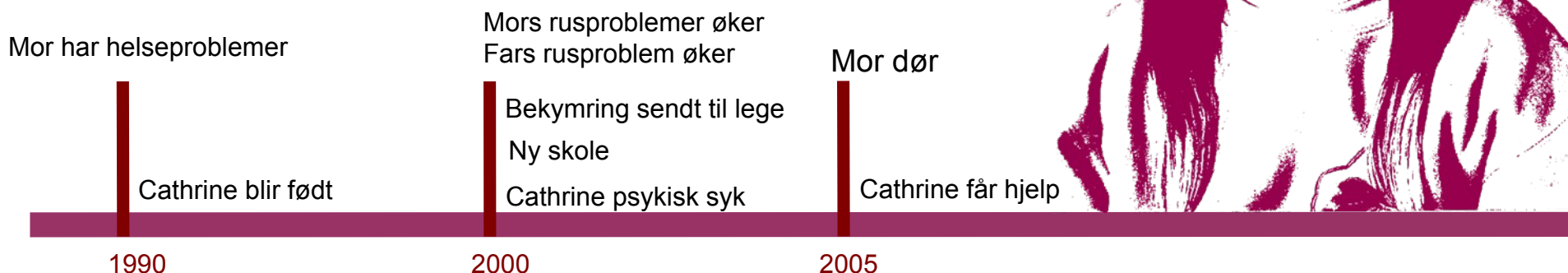

Hele dagen har hun kjent på at dette blir hennes siste dag. Hun må ta vare på mamma, på seg selv, handle mat, komme seg på skolen, passe på at det ikke begynner å brenne når mamma sovner med sigaretten i hånden. Mamma, som egentlig er så god, forsvinner mer og mer inn i pillerusen.

BERGENS TIDENE 2012

- ▶ En helt vanlig jente, en helt vanlig familie?
- ▶ Når ting begynte å bli ille
- ▶ Et barns perspektiv

En fortelling om et liv

- Noen biter vil bare ikke passe inn i puslespillet som man kaller livet uansett hvor mye jeg vrir og vender på dem. Jeg passer bare ikke inn. Jeg tror det er fordi at jeg ikke har fått alle de bitene som mange andre barn har fått. Det er alltid noe som holder meg tilbake. –BNR 2014, VFB, CLT

Ikke alene, ikke unik

- ▶ Foreldre som har psykiske lidelse: ca. 410 000
- ▶ Foreldre med alkoholmisbruk: ca. 90 000
- ▶ Mye udokumentert forekomst

- ▶ Hvert 8. barn har mor eller far med psykisk sykdom eller rusmisbruk (FHI 2011)

Barn som pårørende

- ▶ Skjev utvikling, emosjonell og sosialt.
- ▶ Redd for å være mislykket som omsorgsperson.
- ▶ Psykisk og fysisk sykdom, NOFT (Non-organic failure to thrive)
- ▶ Enorme indre resurser!
- ▶ Frykt for tilknytning, isolasjon er «enkleste utvei»
- ▶ Fobier og angst
- ▶ Flinkpike/gutt-syndrom
- ▶ Adferdsforstyrrelser

Sjå på meg

sang og tekst av

Trine Duesund Urne

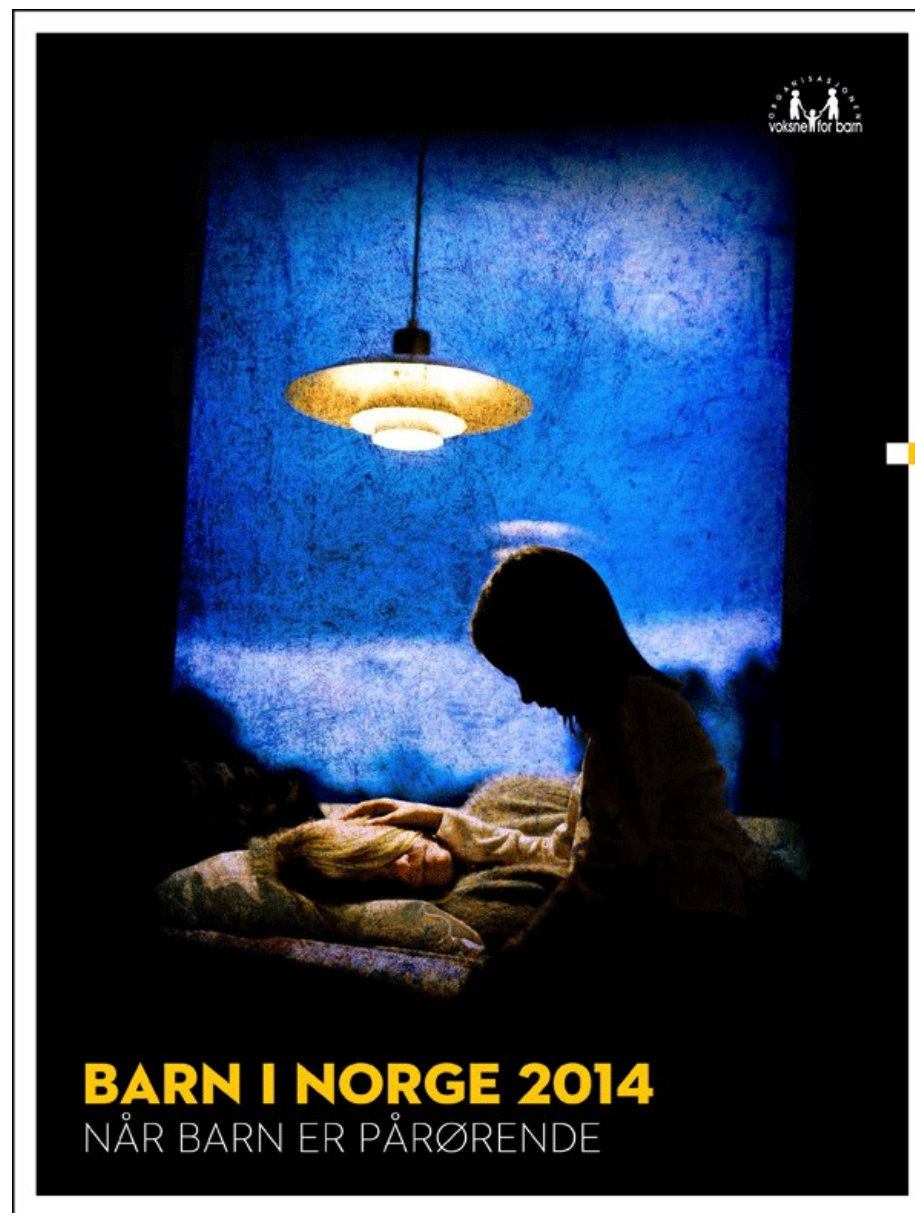

*Der er hun. Visste du at moren misbrukte medisiner? Visste du at moren stod på broen og skulle hoppe i går? Faren er visst fæl på flasken. Så klart. Det føltes som om alle visste det, men det var ingen som våget å snakke høyt om det. Og spesielt ikke med meg. De visste så alt for godt hva som foregikk i hjemmet vårt, men det var få som våget å si noe i frykt for sitt eget ubehag. Resultatet av dette ble at to unge jenter fikk livet sitt påvirket.
- For alltid.*

UTDRAG FRA BARN I NORGE RAPPORTEN, 2014, NÅR BARN ER PÅRØRENDE

Fra svikt til omsorg, av Cathrine Langfjell Torsvik

Ser vi ikke?

- ▶ Respekt for privatlivet
- ▶ Bortforklaringer
- ▶ Vil ikke/vanskelig å gripe inn
- ▶ Redd for konsekvens, kan jeg håndtere reaksjon?
- ▶ Gamle myter om f.eks. barnevern
- ▶ Vanskelig å se hva som foregår i privatlivet ellers.
- ▶ Liten tid til observasjon *

► Offentlige myndigheter og yrkesgrupper som politi, leger, sykepleiere, lærere, førskolelærere og helsepersonell, har etter lov om Barneverntjenester § 6-4 en lovfestet plikt til å melde fra til barnevernet ved mistanke om omsorgssvikt.

- Meldeplikten til barnevernet går foran den generelle taushetsplikten disse yrkesgruppene har.

Hvem skal se?!

- Alle oss andre har en moralsk plikt til å gjøre noe med vår bekymring for et barn.

Hvordan ser vi?

- ▶ Bli observant på risikofaktorer
- ▶ Få forståelse for fysiologiske reaksjonsmønstre
- ▶ Ikke gi opp

”Å bli sett, hørt og inkludert i et fellesskap gir motstandskraft, og dermed et bedre liv”
 - Jonas Gahr Støre

Hørt historien om de 3 små griser?

- Dem som har hus av strå
- Dem som bruker planker og spiker
- Dem som bygger murhus

10 tips til deg som er voksen

1. Gi tidlig hjelp, også til foreldre mine.
2. Psykisk helse må bli like vanlig som epler og matematikk å snakke om på skolen.
3. Helsesøster og helsetjenester må bli gjort tilgjengelig, synlig, og mer enn bare vaksiner.
4. Vær en trygg voksen, som gir meg tid, og ikke gir meg opp.
5. Vær der MED meg, ikke FOR meg.
6. Snakk MED meg, ikke TIL meg.
7. Vær en raus voksen, by på deg selv, da er det lettere for meg å dele ting med deg.
8. Hjelp meg til å få eller delta i et sosialt nettverk, det er ikke sikkert at jeg har de verktøyene som skal til for å finne ut av dette selv.
9. Jeg trenger å mestre ting, og må vite at jeg duger til noe.
10. Jeg vet og forstår mer enn du tror, og har et informasjonsbehov i saker som angår meg.

Personlig førstehjelpsskrin

Den lilla stenen

Vannflasken

Refleksen

- Alltid mandelen sin feil

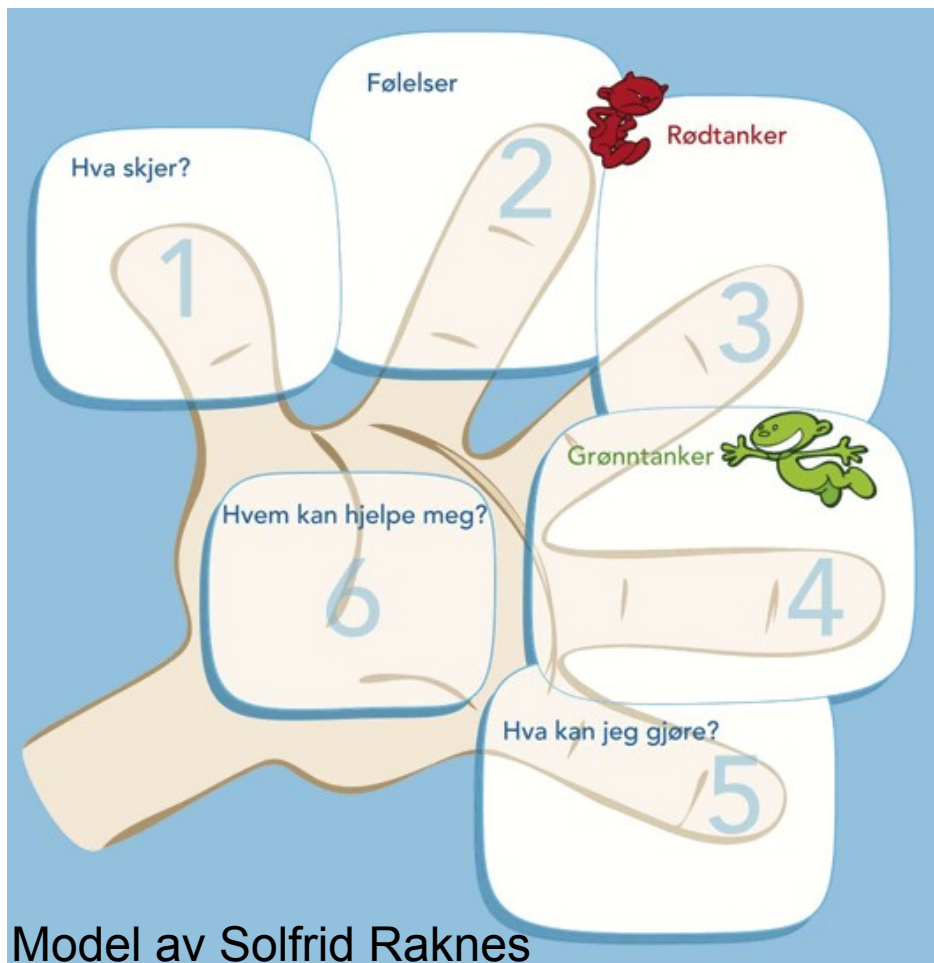
Nyttige verktøy i møtet med barn og ungdom

- Et personlig førstehjelpsskrin består av ting som gir deg trygghet, kanskje et barn du kjenner trenger litt ekstra trygghet? Hva kan være i dette?

Nyttige verktøy i møtet med barn og ungdom

- Zippys venner
- Drømmeskolen
- Ungt Nettverk
- Frivillige/ Talspersoner
- Kurs og seminarer
- Bekymringstelefon

Model av Solfrid Raknes

www.snakketøyet.no – www.snakketoyet.no

Nyttige verktøy i møtet med barn og ungdom Psykologisk førstehjelp og Snakketøyet

- Gode verktøy for deg som må ta den vanskelige samtalen.

Hvorfor gikk det så bra med meg?

- Bruke min kunnskap som pårørende som en resurs
- Fant mestring, motivasjon og glede
- «Tidlig» hjelp av helsesøster

De røde trådene mine ble tydeligere for hver dag som gikk. Jeg fant et nettverk og venner. Her hørte jeg til, og jeg fikk vokse. Det aller viktigste for meg ble å finne ut av hvem Cathrine var. Jeg fant ut at jeg hadde omsorg for mennesker rundt meg, jeg likte å få være kreativ, og jeg ble fort engasjert. Engasjementet førte meg lengre enn det jeg noen sinne hadde drømt om.

" Tilbakemelding på tjenestene "

Tid til refleksjon sammen med
Gro Kristiansen, Organisasjonen Voksne For Barn